

Narcotics Anonymous®

Narkotiči Anonimi

Daħla

Dan il-ktejjeb huwa introduzzjoni għall-Għaqda tan-Narkotiċi Anonimi. Huwa miktub, għal dawk in-nisa u l-irġiel, li bħalna, jbatu minn dipendenza għad-drogi li donnha bla tama. M'hemmx fejqan għall-*addiction*, imma l-irkupru huwa possibbli permezz ta' programm ta' principji spiritwali sempliċi. Dan il-ktejjeb mhuiwix miktub biex ikopri kollox, imma fih l-elementi essenzjali li mill-esperjenza personali tagħna u dik tal-grupp nafu li huma neċessarji għall-irkupru.

Talba tas-Serenità

Mulej, aġhtini s-serenità
li naċċetta dak li ma nistax inbidel,
il-kuraġġ li nbiddel dak li nista',
u l-għerf li nagħraf id-differenza.

Min hu l-*addict*?

Hafna minna m'għandhomx għalfejn jaħsbuha darbotejn din il-mistoqsija. *Aħna nafu!* Ħajjitna u ħsibijietna kienu kollha mitfugħin fuq id-drogi taħt forma jew oħra – li tinqeda u li tuża u li ssib modi u manjeri biex takkwista iktar. Konna ngħixu biex nużaw u nużaw biex ngħixu. Sempliċi, *addict* huwa dak ir-raġel jew dik il-mara li ħajjithom hija kkontrollata mid-drogi. Aħna nies maqbudin f'marda kontinwa u progressiva li t-tmjem tagħna huwa dejjem l-istess: il-habs, ġo isti-tuzzjonijiet u l-mewt.

X'inhu l-programm tan-Narkotiċi Anonimi?

In-NA hija għaqda li m'għandha l-ebda skop ta' qligħ ta' flus u soċjetà ta' rġiel u nisa li għalihom id-droga saret problema kbira. Aħna *addicts* li qegħdin nirkupraw, li niltaqgħu regolarment sabiex ngħinu lil xulxin nibqgħu klijn (*clean*). Dan huwa programm ta' astinenza kompleta minn kull droga. Kulma għandek bżonn biex tidhol membru hija x-xewqa li tieqaf tuża. Aħna nissuġġerixxu li żżomm moħħ miftuħ u tagħti ċans lilek innifsek. Il-programm tagħna huwa sett ta' principji miktubin b'mod tant sempliċi li nistgħu nimxu magħhom fil-ħajja tagħna ta' kuljum. L-aktar ħaġa importanti hija li dawn jaħdmu.

In-NA m'għandha l-ebda tip ta' rbit. Aħna m'għandniex x'naqsmu ma' ebda organizzazzjoni oħra, m'għandna l-ebda miżata u ma niffirmaw l-ebda kuntratt u ma nwiegħdu xejn lil hadd. M'għandniex x'naqsmu ma' politika, reliġjon jew awtoritajiet għall-infurzar tal-liġi u hadd mhu jagħmel għassa fuqna. Kulhadd jista' jingħaqad magħna, ma nagħtux kas tal-età, razza, identità sesswali, twemmin, reliġjon jew nuqqas ta' reliġjon.

Aħna m'aħniex interessati x'kont tuża u kemm kont tuża jew ma' min kont tagħmilha, x'għamilt fil-passat, kemm għandek jew m'għandekx, imma aħna interessati biss f'dak li trid tagħmel bil-problema u kif nistgħu ngħinuk. Dik il-persuna l-għdida hija l-aktar importanti f'kull *meeting*, għax aħna nistgħu nżommu dak li għandna biss billi nagħtuh. Mill-esperjenza tal-grupp, aħna tghallimna li dawk li jibqgħu jattendu għall-*meetings* regolarment, jibqgħu klijn.

Għalfejn qegħdin hawn?

Qabel ma bdejna niġu fl-Għaqda tan-NA, aħna ma konniex kapaċi naqbd u tarf ta' hajjitna. Ma stajniex ngħixu u ngawdu l-ħajja bħan-nies l-oħra. Aħna ridna xi ħaġa differenti u ħsibna li din sibnieha fid-drogi. Pogġejna l-użu tad-drogi qabel il-għid tal-familji tagħna, ta' żwieġna u wliedna. Ridna nużaw akkost ta' kollox. Weggajna lil ħafna nies imma l-izjed li wegğajna kien

lilna nfusna. Minħabba li ma konniex kapaċi naċċettaw ir-responsabbiltajiet personali tagħna, konna aħna stess li bdejna noħolqu l-problemi tagħna. Konna inkapaċi li niffaċċjaw il-ħajja kif tiġina.

Ħafna minna indunaw li bl-*addiction* tagħna konna qed nikkommettu suwiċidju bil-mod il-mod, imma l-*addiction* hija għadu makakk tal-ħajja li tellfitna kull saħħa biex nagħmlu xi ħaġa dwarha. Ħafna minna spicċaw il-ħabs jew fittxew l-għajnuna fil-medicina, ir-reliġjon u l-psikjatrija. L-ebda metodu minn dawn ma ħadem għalina. Il-marda tagħna dejjem reġġghet tfaċċat jew komplet tikber, sakemm f'disperazzjoni fittixna l-għajnuna ta' xulxin fin-Narkotiċi Anonimi.

Wara li ġejna fin-NA, irrealizzajna li konna nies morda. Aħna nsufnu minn marda li għaliha hadd għadu ma sab fejqan. Nistgħu però naslu f'punt fejn inwaqqfu din il-marda, imbagħad l-irkupru minnha hu possibbli.

Kif taħdem

Jekk inti trid dak li aħna għandna x'nofru u lest li tagħmel sforz biex tieħdu, mela int lest li tieħu ċerti passi. Dawn huma l-principji li għamlu l-irkupru tagħna possibbli.

1. Aħna ammettejna li konna bla ħila fuq l-*addiction* tagħna u ma stajniex naqbd u tarf ta' hajjitna.
2. Aħna bdejna nemmu li Qawwa Ogħla minna setgħet iġġibna lura f'sensina.

3. Aħna għamilna deċiżjoni li nħallu r-rieda u l-ħajja tagħna f'idejn Alla *kif jemmen fiH kull wiehed u wahda minna*.
4. Aħna bir-reqqa u bla biza' għamilna inventarju tat-tajjeb u l-ħażin li hemm ġo fina.
5. Aħna ammettejna m'Alla, magħna nfusna u ma' bniedem ieħor, x'kienet eżatt in-natura tal-ħażin tagħna.
6. Aħna konna kompletament lesti li nħallu l'Alla jneħhi dawn id-difetti fil-karattru tagħna.
7. Aħna b'umiltà tlabnieH ineħhi dawn in-nuqqasijiet.
8. Aħna għamilna lista ta' dawk il-persuni kollha li konna wegġajna u konna lesti npattuhulhom b'azzjonijiet tajba.
9. Aħna, kull fejn kien possibbli, pattejna b'azzjonijiet tajba u diretti lil dawn in-nies, minbarra fejn kien ser ikun ta' ħsara għalihom jew għal persuni oħra.
10. Aħna komplejna nagħmlu inventarju tat-tajjeb u l-ħażin tagħna u meta konna fil-ħażin ammettejnien mill-ewwel.
11. Aħna bit-talb u l-meditazzjoni fittixna li ntejbu l-għarfien u l-kuntatt tagħna m'Alla *kif jemmen fiH kull wiehed u wahda minna*, u tlabnieH biss għall-

għarfien tar-rieda Tiegħu għalina u li jtina s-saħħa li nwettquha.

12. Meta kellna qawmien spiritwali bis-saħħa ta' dawn il-passi, ippruvajna nwasslu dan il-messaġġ lill-*addicts* u nipprattikaw dawn il-prinċipji f'dak kollu li nagħmlu.

Dawn jidhru biċċa xogħol kbira u ma nistgħux nagħmluhom f'daqqa. Aħna ma sirniex *addicts* f'gurnata, mela ftakar – *ħudha easy*.

Hemm ħaġa, iżjed mill-oħrajn, li tista' tfixkilna fl-irkupru tagħna; din hija attitudni ta' indifferenza jew intolleranza lejn prinċipji spiritwali. Tlieta minn dawn li ma ngħaddux mingħajrhom huma l-onestà, il-moħħ miftuħ u r-rieda. B'dawn il-prinċipji f'ħajjitna nimxu l-quddiem.

Aħna nħossu li l-mod ta' kif iffaccjajna l-marda tal-*addiction* huwa realistiku, peress li m'hemm ebda terapija aqwa minn dik ta' meta *addict* jgħin lil *addict* ieħor. Aħna nħossu li dan il-mod huwa prattiku għax l-aktar li jista' jifhem u jgħin lill-*addict* huwa *addict* ieħor. Aħna nemmnu li aktar ma nibdew niffaccjaw il-problemi tagħna fis-soċjetà u fil-ħajja tagħna malajr, insiru aċċettabbli, responsabbli u membri produttivi tas-soċjetà aktar malajr.

L-uniku mod biex ma nerggħux lura għall-*addiction* attiva tagħna huwa li ma nużawx lanqas darba biss. Jekk inti bħalna, inti taf, illi darba hija ħafna u elf darba

mhux biżżejjed. Ahna nagħmlu enfasi kbira fuq dan, għax ahna nafu li meta nużaw xi tip ta' droga taht forma jew oħra, jew nużaw droga flok oħra, nerġgħu nqajmu l-*addiction* tagħna mill-ġdid.

Ħafna *addicts* reġgħu waqgħu meta ħasbu li l-alkoħol huwa differenti mid-drogi l-oħra. Qabel ma ġejna fin-NA ħafna minna konna naħsbu li l-alkoħol mhux droga iżda ahna ma nistgħux niħawdu dwar dan. L-alkoħol huwa droga. Ahna nies bil-marda tal-*addiction* li għandna bżonn inżommu l-bogħod mid-drogi kollha jekk irridu nirkupraw.

X'nista' nagħmel?

Ibda l-programm tiegħek billi tiegħu l-Ewwel Pass mill-kapitlu ta' qabel, "Kif Taħdem." Meta nammettu kompletament magħna nfuqna, li ahna bla ħila fuq l-*addiction* tagħna, inkunu għamilna pass kbir fl-irkupru tagħna. F'dan il-punt, ħafna minna kellhom xi riżervi, mela aġti ċans lilek innifsek u kun onest mill-bidu nett. Għaddi għat-Tieni Pass u għal ta' warajh, u waqt li tkun qed tagħmel dan, tibda tifhem kif jaħdem il-programm għalik. Jekk tinsab ġewwa xi istituzzjoni, hi x'inh, u fil-preżent waqft tuża, tista' b'moħħ ċar, tipprova tgħix din il-ħajja.

Kif toħroġ, kompli bil-programm ta' kuljum tiegħek u kkuntattja membru tan-NA. Għamel dan billi tikteb, iċċempel jew tiltaqa'. Aħjar minn hekk, ejja l-*meetings*

tagħna. Hawn issib risposti għal ftit mill-affarijiet li jistgħu jkunu qed ifixkluk bħalissa.

Jekk mintix qiegħed f'xi istituzzjoni, dan xorta jgħodd għalik. Ieqaf uża għal-lum. Ħafna minna jistgħu jissaportu għal ftit siegħat dak li jidher impossibbli għal ħin itwal. Jekk tħoss illi l-ossessjoni jew il-kompulsjoni ħa jegħlbuk, għid lilek innifsek li mhux ħa tuża għall-ħames minuti li jmiss. Il-minuti jsiru siegħat, u s-siegħat granet u b'hekk twaqqaf il-vizzju u ssib ftit serħan tal-moħħ. Il-vera miraklu jseħħ meta tinduna li x-xewqa għad-drogi b'xi mod m'għadhiex hemm. Int waqft tuża u bdejt tgħix.

It-Tnax-il Tradizzjoni tan-NA

Ahna nżommu li għandna billi noqogħdu moħħna hemm, u hekk kif it-Tnax-il Pass jagħtu l-libertà lill-individwu, tant ieħor it-Tradizzjonijiet jagħtu l-libertà lill-grupp.

Sakemm dak li jgħaqqadna huwa aktar b'saħħtu minn dak li jista' jifridna, kollox imur sew.

1. Il-ġid komuni tagħna għandu jigu l-ewwel u qabel kollox, l-irkupru personali tagħna jiddependi fuq l-għaqda tan-NA.
2. Għall-għan tal-grupp tagħna hemm awtorità waħda – Alla li jhobb hekk kif jesprimi ruħu fil-kuxjenza tal-grupp tagħna. Il-mexxejja tagħna huma qaddeja fdati, ma jikkmandawx.

3. Kulma għandek bżonn biex tidhol membru hija x-xewqa li tieqaf tuża.
4. Kull grupp għandu jkun awtonomu hlief f'affarijiet li jaffettwaw lil gruppi oħra jew lin-NA ingenerali.
5. Kull grupp għandu għan wiehed ewlieni – li jwassal il-messaġġ lill-*addict* li għadu jsofri.
6. Grupp tan-NA m'għandu qatt japprova, jiffinanzja jew isellef l-isem tan-NA lil xi faċilità, programm jew intrapriża, biex problemi ta' flus, propjetà jew prestiġju li jistgħu jinqalgħu ma jfixkluniex fl-iskop prinċipali tagħna.
7. Kull grupp tan-NA għandu jkun awtosuffiċjenti u ma jaċcettax kontribuzzjonijiet minn barra.
8. In-Narkotiċi Anonimi għandha tibqa' għal dejjem mhux professjonali, imma ċ-ċentri tas-servizzi tagħna jistgħu jimpjegaw haddiema speċjali.
9. In-NA fiha nnifisha m'għandha qatt tkun organizzata, imma aħna nistgħu noħolqu kumitati li jkunu responsabbli direttament lejn il-membri.
10. In-Narkotiċi Anonimi m'għandhiex opinjoni fuq affarijiet 'il barra minnha, biex b'hekk l-isem tan-NA ma jiddaħħal qatt f'kontroversji pubbliċi.

11. Ir-relazzjoni tagħna mal-pubbliku hija bbażata fuq l-attrazzjoni u mhux fuq il-promozzjoni. Irridu nżommu l-anonimità personali tagħna f'livell ta' stampa, radju u films.
12. L-Anonimità hija l-pedament spiritwali tat-tradizzjonijiet tagħna li dejjem tfakkarna biex inpoġġu l-prinċipji qabel il-personalitajiet.

L-Irkupru u r-Relapse

Ħafna nies jaħsbu li l-irkupru huwa sempliċiment kemm ma tużax drogi. Dawn jaħsbu li *relapse* hu sinjal ta' falliment totali u perjodi twal ta' astinenza bħala suċċess sħiħ. Aħna li qegħdin fil-programm tan-Narkotiċi Anonimi sibna li dan ir-raġunament huwa sempliċi wisq. Meta membru jkun ilu ftit involut fl-għaqda tagħna u jirrilapsja, din ir-*relapse* tista' tkun l-esperjenza li tbezbzu minn ġewwa u li ġġiegħlu jhaddem il-programm aħjar. Bl-istess raġunament ġieli rajna membri li jagħmlu żmien twil ma jużawx imma d-diżonestà u l-ingann ma jhalluhomx igawdu l-irkupru komplet u l-aċċettazzjoni fis-soċjetà. Madankollu l-astinenza kompleta u kontinwa flimkien ma' assoċjazzjoni mill-qrib u identifikazzjoni mal-oħrajn fil-gruppi tan-NA għadu meqjus bħala l-aqwa mod biex tikber.

Għalkemm l-*addicts* kollha huma bejn wiehed u iehor l-istess, aħna bħala individwi, invarjaw fil-livell

tal-marda u r-rata li biha nirkupraw. Jista' jagħti l-każ li *relapse* twitti t-triq għal-libertà kompleta. Drabi oħra, dik il-libertà, niksbuha biss, billi ma nużawx għall-ebda raġuni, jiġri x'jiġri, sakemm tgħaddi l-kriżi. *Addict* li b'xi mod jitlef il-bżonn jew ix-xewqa li juża, anke jekk għal ftit żmien, u għandu l-għażla libera fuq il-ħsieb impulsiv u l-kompulsjoni, inkun wasal f'punt li jista' jkun decisiv fl-irkupru tiegħu. Jiġu mument i fejn inħossuna l-vera indipendenti u ħielsa u niġu bejn halltejn, għax nkunu rridu nerġġhu naħarbu u nieħdu r-riedni ta' ħajjitna f'idejna, imma fl-istess hin nagħrfu illi dak li ksibna gie minn dipendenza fuq Qawwa Oghla minna u mill-għajjnuna li tajna lil xulxin. Fl-irkupru tagħna jerġġu jiġu mument i fejn jerga' jibda jaħbat ma' rasna t-taħwid l-antik. Ħajjitna tista' terga' tibda tidher bla sens, monotona u bla gost. Nafu ngħajjew mentalment nirrepetu l-ideat il-godda u ngħajjew fiżikament fl-attivitajiet il-godda, imma aħna nafu, illi jekk nieqfu nirrepetuhom nerġġu nispiċċaw fejn konna. Nibdew nissuspettaw illi jekk ma nużawx dak li għandna, nitilfuh. Ħafna drabi dawn il-mument i huma l-mument i fejn nikbru l-aktar fl-irkupru. Moħħna u ġsimna ma jkunux jifilħu aktar però il-forza tat-tibdil u l-konverżjoni fil-qiegħ ta' qalbna taf tkun qed taħdem biex tbidlilna l-motivazzjonijiet u ħajjitna.

Il-mira tagħna mhix l-astinenza fiżika imma l-irkupru kif nesperjenzawh bit-Tnax-il Pass. Irridu nagħmlu sforz kbir biex intejbu lilna nfusna, u billi hu impossibbli li ddaħhal *idea* ġdida ġo moħħ magħluq,

irridu nirraġunaw b'moħħ miftuħ. Minhabba illi dan qed nagħmluh għalina, irridu nagħrfu tnejn mill-aġar għedewwa tagħna: l-apatija u l-prokrastinazzjoni. Ġo fina hemm xi haġa li qisha żzommna milli ninbidlu, u xi splużjoni nukleari biss tista' twassalna għall-bidla jew tgħinna biex nieħdu azzjoni. *Relapse*, jekk dejjem tħallina ħajjin, taf theżżizna biex ninbidlu. *Relapse* jew mewt ta' *addict* viċin tagħna, jistgħu jqajmuna u jgēgħluna nirrealizzaw l-importanza ta' azzjoni immedjata.

Għal-Lum Biss

Għid lilek innifsek:

Għal-lum biss il-ħsibijiet tiegħi ser ikunu fuq l-irkupru tiegħi, ngħix u ngawdi l-ħajja mingħajr ma nuża drogi.

Għal-lum biss ser ikolli fidi f'xi hadd min-NA li jemmen fija u jrid jgħini fl-irkupru tiegħi.

Għal-lum biss ser ikolli programm. Ser niprova nimxi miegħu mill-aħjar li nista'.

Għal-lum biss, bin-NA, ser niprova ngħib perspettiva aħjar fuq ħajti.

Għal-lum biss mhux ser nibza'. Ħsibijiet i ser ikunu fuq assoċjazzjonijiet ġodda, nies li mhux qegħdin jużaw u li sabu ħajja ġdida. Sakemm nibqa' miexi b'dan il-mod, m'għandix għalfejn nibza'.

Stejjer Personali

In-Narkotiċi Anonimi kiber hafna mill-1953. In-nies li bdew din il-fellowship u li għalihom għandna rispett kbir għallmuna hafna fuq l-addiction u l-irkupru. F'dawn il-paġni qed noffru l-bidu tagħna. L-ewwel parti giet miktuba fl-1965 minn wiehed mill-membri tal-bidu. Iżjed stejjer reċenti tal-irkupru ta' membri tan-NA jinsabu fit-Test Baziku, Narcotica Anonymous.

Aħna Nirkupraw

Kif dejjem ngħidu l-Addiction tagħmilna uniċi. L-istejjer personali tagħna huma differenti minn wiehed għall-iehor imma kollha għandna xi haġa komuni. Din il-haġa komuni hija l-marda tal-addiction. Aħna nafu sew li ż-żewġ affarijiet li jagħmlu l-addiction huma l-ossessjoni u l-kompulsjoni. Ossessjoni – dik l-idea fissa li teħodna kemm-il darba lura lejn dik id-droga għal qalbna jew xi sostitut tagħha biex nergġhu ngibu lura s-serħan u l-kumdità li kienet ittina dik id-droga.

Kompulsjoni – darba li nibdew dan il-proċess, b'doża, pillola jew *drink*, ma nkunux nistgħu nieqfu bis-saħħa tar-rieda tagħna biss. Peress li aħna għandna s-sensittività fiżika lejn id-drogi ninqabdu go morsa qerrieda li hija ikbar minna.

Meta fl-aħħar tat-triq ma niffunzjonawx bħan-nies kemm taht l-użu tad-drogi u kemm mingħajr, ilkoll niffaċċjaw l-istess *dilemma*. X'hemm iktar x'nistgħu

nagħmlu? Jidher li hemm alternattiva jew inkomplu għaddejjin sakemm immissu dak il-qiegħ ikrah li jwassal għal ħabs, istituzzjonijiet jew mewt jew insibu mod gdid kif ngħixu. Fis-snin li għaddew ftit kienu l-addicts li kellhom din l-għażla. L-addicts tal-lum iffortunati. Għall-ewwel darba fl-istorja tal-bniedem hawn mod sempliċi li qed jgħin lil hafna addicts. Dan disponibbli għalina lkoll. Dan huwa programm spiritwali u sempliċi, mhux reliġjuż, magħruf bħala Narkotiċi Anonimi.

Ħmistax-il sena ilu meta l-addiction tiegħi gābitni fi stat ta' bla qawwa, bla setgħa u b'qalb maqtugħa ma kienx hemm NA. Kont sibt l-AA u f'dik il-fellowship iltqajt ma' addicts li kienu sabu li dan il-programm kellu jkun is-soluzzjoni għall-problemi tagħhom. Madankollu, konna nafu li hafna kienu għadhom fit-triq ta' diżillużjoni, degradazzjoni u mewt għax ma setgħux jidentifikaw lilhom infushom fl-alkoħoliku fl-AA. Il-livell ta' identifikazzjoni tagħhom kien fis-sintomi li jidhru u mhux fil-livell tal-emozzjonijiet fejn l-empatija ssir fejqan terapewtiku għall-addicts kollha. Għalhekk flimkien ma' addicts oħra u ftit membri tal-AA li kellhom fiduċja qawwija kbira fina u fil-programm, f'Lulju tal-1953 għaqqadna dak li hu magħruf illum bħala n-Narkotiċi Anonimi. Fassejna li issa l-addict mill-bidu kien se jsib fejn jidentifika lilu nnifsu u jikkonvinci ruħu li jista' jibqa' klijn bl-eżempju ta' oħrajn li rkupraw għal bosta snin.

Li din kienet l-iżjed haġa li kien hemm b'żonn irriżulta hekk mal-mogħdija taż-żmien. Il-lingwa ta' bla kliem tar-rikonossiment, twemmin u fidi li aħna nsejġu empatija ħolqot l-atmosfera fejn stajna nħossu ż-żmien, immissu r-realtà u ngħarfu valuri spiritwali li ħafna minna kienu ilhom li tilfu. Fil-programm tal-irkupru tagħna qed nitkattru u nissahħu. Qatt qabel daqstant *addicts* klijn setgħu jiltaqgħu minn jeddhom f'soċjetà libera, fejn jidhrilhom, biex iżommu l-irkupru fi kreattività libera.

Anke l-*addicts* stess kienu jgħidu li ma tistax isseħħ b'dan il-mod li konna pplanajna. Emminna fil- *meetings* miftuħa – daqshekk ħabi kif kienu ppruvaw gruppi oħra. Aħna emminna li dan kien differenti mill-metodi li ġew ippruvati qabel fejn konna nibqgħu mbegħdin mis-soċjetà. Aħna nemmnu li aktar ma nibdew niffaċċjaw il-problemi tagħna fis-soċjetà u fil-ħajja tagħna malajr, insiru aċċettabbli, responsabbli u membri produttivi tas-soċjetà aktar malajr. Eventwalment kien se jkollna niffaċċjaw il-ħajja kif inhi, allura għalxiex mhux mill-bidu?

Ovvjament minħabba dan kollu ħafna reġgħu waqgħu f'*relapse* u ħafna ntilfu fit-triq. Madankollu ħafna baqgħu u oħrajn ġew lura wara xi tkaxkira. L-isbaħ haġa hija li għandna ħafna membri bi żmien twil ta' astinenza kompleta u jistgħu jgħinu dik il-persuna ġdida. L-attitudni tagħhom hija bbażata fuq il-valuri spiritwali tal-passi u t-tradizzjonijiet tagħna,

din hija s-saħħa li qed iġġib unità u iktar nies lejn dan il-programm. Issa nafu li wasal iż-żmien li dik il-gidba ħoxna "*Once an addict, always an addict,*" ma tibqax tiġi ttollerata mis-soċjetà jew mill-*addict* innifsu. Aħna nirkupraw.

Terz minn Ħajti

Illum kienet waħda minn dawk il-ġranet. Kien il-Ġimgħa u t-Tnejn f'daqqa. Biex nagħmel xi haġa qisni ħa nagħmel biċċa xogħol kbira. Kont ippanikkjat il-ġurnata kollha, iżda meta wasalt id-dar u striħajt siegħa, ħassejtni tajjeb. Illum nista' nitla high b'mod naturali, għax fuq moħħi m'għandi xejn bħalissa ħlief kuxjenza safja. Il-ġenn antik spicċa. Nista' npoġġi bilqiegħda, neħodha bil-kalma u nħossni komdu. Iktar ma nibqa' klijn, iktar inħossni aħjar. Veru tal-ġenn li nqum filgħodu u ma nagħtix kas jekk hux imsaħħab jew xemxi, ladarba għadni klijn. F'dan iż-żmien, la għadu jkolli uġiġh u lanqas għaraq. Niftakar f'ħafna drabi meta kont nibza' mmur norqod għax kien ikolli doża lesta fuq il-komodina; imma kieku nieħu dik id-doża ma jkolli xejn għal xħin inqum u nerġa' nħossni ma niflaħx.

Qatt ma kont naħseb li xi darba nħossni tajjeb ma' nies *straight*, imma issa naħseb li nħoss bħalma jħossu huma. Illum m'għandix dawk il-ħmerijiet għaddejjin minn ġo moħħi, bħal meta kont naħseb li jien il-king. Kont king f'għajnejja biss. Il-bqija tan-nies kienu jarawni

kif veru kont. M'għadux ikolli ħakk u lanqas imniehri jqattar, ħlief jekk ikolli xi allergija jew xi haġa oħra. Issa nista' mmur id-dar filgħaxija f'sodda nadifa, ngħid it-talb ta' filgħaxija u norqod. Vera tajjeb għalija.

Ilbierah qbadt il-paga. Ħriġt u xtrajt xi rigali għalija nnifsi – ma mortx nisraq! Issa, nista' nidhol go dawn il-ħwienet mingħajr ebda tentazzjoni li nisraq. Dan huwa t-tielet Milied klajn u ma nista' naħseb f'xejn li sraqt kemm ilni barra mill-ħabs. Inhoss li kont onest mit-tfulija. Kont nisraq biex inżomm il-vizzju, biex nakkwista d-droga, biex inżomm rasi fuq għonqi, biex ma juġġhanix l-istonku u biex ma jqattarlix imniehri. Dak l-imnieher! Kien dejjem iqattar, marid jew le.

L-istorja tiegħi hija simili bħal tal-oħrajn. Dhalt go l-ewwel spatar mentali meta kelli tlettax-il sena – Ma tantx niftakar wisq. Kont ħadt *OD* ta' anfetamini, ħasbu li kont manijaku depressiv sakemm tnaddaft mill-pirmlu, imbagħad sabu li kont biss newrotiku.

Din komplet tikber. Bdejt diehel u ħiereg il-ħabs. Issa għandi tletin sena u l-aħħar tnax-il sena u nofs taru minn ħajti b'dan il-mod. Żgur li ma rridx iktar minn dik it-tip ta' ħajja. Kemm ilni li ħriġt mill-ħabs, xi tliet snin ilu, ma nistax ngħid li qatt ma kelli tentazzjoni; ma nistax ngħid li qatt ma kelli xi tip ta' obsessjoni; ma nistax ngħid li qatt m'għaddieli ħsieb minn mohħi li nuża, għax xi kultant jgħaddili. Issa, qisu bħal meta jgħaddili ħsieb bħal: Hemm vera karozza sabiħa hemmhekk. Vera nixtieq waħda bħalha, u titlaq, u hekk

ukoll il-ħsieb. Qed ninnota li d-drabi u ż-żmien qed jġgu inqas ta' spiss.

Ili ma jkolli obsessjoni biex nuża sentejn u din vera xi haġa kbira. Issa nipprova nħalli r-rieda u l-ħajja tiegħi f'idejn Alla kif nifhmu jien. Ġieli nipprova niehu l-irwol ta' Alla u nikkontrolla kollox jien imma hekk ma taħdimx. Iktar ma nibqa' fil-programm u nibqa' klajn, iktar l-affarijiet jitjiebu. L-aħħar li ħriġt, kont imbezża', nilgħabha tal-*cool* u mingħalija naf kollox, miexi l-istess mixja u nitkellem l-istess diskors. Kull ġimgħa mmur lura fl-istituzzjonijiet li kont fihom. Mort lura fil-home group tiegħi u kienet xi haġa iktar straordinarja minn meta għalaqt snini. Dawn in-nies kienu lesti li jaċċettawni lura u kienu kuntenti li qed jarawni.

Lil ħafna minnhom għamiltillhom il-ħajja diffiċli bl-attitudni li kien ikolli. F'dak iż-żmien xejn ma kien ikun tajjeb; kollox kien ħażin, ħlief id-droga. Veru li kelli kilba għad-droga, imma dak iż-żmien kont lest li nagħmel minn kollox biex ninqata' mir-realtà. Illum, madankollu, naf li kwalunkwe haġa li taqtagħni mir-realtà twassalni f'inkwriet kbir. Sinċerament din vera nemminha. Ma nafx jekk naħdimx it-tnax-il pass bl-abbiltà kollha li għandi, imma naf li ilni tliet snin klajn billi nipprattikahom mill-aħjar li nista'.

Meta xi affarijiet jibdedw idejquoni issa, inkun naf minn fejn ġej l-inkwriet: Minni nnifsi. Issa qed insib li għandi tolleranza ikbar lejn in-nies u iktar paċenzja ingenerali; din hija bidla kbira għalija. Nipprattika l-prinċipji ta'

dan il-programm bil-mod ta' kif nifhmu jien, nibqa' klijn għal-lum biss, u naqşam l-esperjenza ma' *addicts* li huma godda fil-programm – Dawn l-azzjonijiet biddlu l-mod ta' kif jien inhares lejn il-hajja. Dan huwa mod tajjeb ta' kif tgħix.

Ma Nistax Nagħmel Aktar Ħin Imsakkra

Jien ġejt l-Għaqda tan-Narkotiċi Anonimi bħala *addict*, minn ġo istituzzjoni għan-nisa. Ġejt l-ewwel lejl li ħriġt u kien hawnhekk li tgħallimt kif ngħix, tant li ma kellix bżonn nuża l-ebda tip ta' droga qatt aktar f'ħajti. Kien hawnhekk fejn jien tgħallimt ħafna fuqi nnifsi, għax aħna l-*addicts* għandna ħafna affarijiet komuni. Jien dejjem rajt parti oħra minni nnifsi kull meta ddiskutew il-problemi u ġew issuġġeriti s-soluzzjonijiet fil-*meetings* tagħna. Jien tgħallimt, mingħand dawk li qed jagħmlu l-aħjar li jistgħu biex jimxu ma' dan il-programm ta' rkupru, kif jien nista' nagħmel l-istess jekk nagħmel ftit sforz. Tgħallimt ukoll mingħand dawk li żbaljaw. Jien jiddispijaċini meta xi ħadd jitlaq minn dan il-*fellowship* biex jerga' jipprova t-triq ta' qabel, imma jien naf li m'għandix għalfejn nagħmel hekk. Jien lanqas kelli għalfejn nisraq jew nikteb ċekkijiet li ma jissarrfux.

L-*addiction* tiegħi ilha li bdiet. Ta' 16-il sena kont qed nabbuża mix-xorb, u llum naf li r-raġuni kienet li jien kont ġa marida. Kelli din il-marda emozzjonali kbira. Li kieku ma kontx marida emozzjonalment ma naħsibx

li l-użu kien ha jkaxkarni b'dan il-mod. Meta ndunajt li kont qed nixrob aktar alkohol, peress li kont *nurse*, ippruvajt nesperimenta bi drogi oħra. L-istorja kompliet tikber u ġiet problema kbira ħafna.

Għalkemm din fija nnifisha hija t-triq għall-mewt, f'dawk il-ftit mumentli li kont inkun f'sensija, kont nirrealizza li jiena kont ivvizzjata sew. Ma kont naf li kien hemm ebda soluzzjoni. Dak iż-żmien vera ma kontx qed nara li kien hemm. Kont ġo *San Francisco*, ma nafx fejn ha naqbad indur, meta ppruvajt nagħmel suwiċidju, u ma rnexxilix. Kelli sitta u għoxrin sena dak iż-żmien. Illum naħseb li kieku kien possibbli għalija dak iż-żmien kont niġi f'dan il-programm tal-istess età li qed jiġu ħafna li qegħdin hawn illum.

Madankollu, komplejt fl-istess triq. Mhux talli tliet ir-rispett lejja nnifsi, imma r-rispett u l-imħabba minn għand il-familja, it-tfal u r-raġel. Tliet id-dar u l-professjoni. Għal xi raġuni, kont għadni ma wasaltx fil-punt fejn nipprova din il-hajja, jew nipprova ngħixha kompletament. Kull ma ridt hu li nkompli nipprova bil-mod tiegħi. Ergajt ippruvajt id-droga u fl-aħħar daħħluni ġo istituzzjoni tliet darbiet. L-aħħar darba li dħalt hemm ġew ħassejt li ma stajtx nagħmel iżjed żmien imsakkra. Għall-ewwel ma ħsibtx li dan kollu kien tort tal-*addiction*. Kull ma għedt hu li ma ridtx nagħmel iktar żmien imsakkra. Il-ħsieb ma kienx "ma nistax nuża iktar droga", imma "ma rridx nagħmel iktar żmien imsakkra". Ħassejtni kompletament bla tama

u bla direzzjoni u ma kontx naf x'nista' nagħmel. Il-kburija emozzjonali u spiritwali kollha li kelli sparixxiet.

Meta kont fl-istituzzjoni ċerta li ddubitaw minni jekk vera ridtx nagħmel xi haġa fuq il-problema. Imma jien vera ridt nagħmel xi haġa, u jien naf li dal-programm ma jaħdimx qabel ma nkunu rriduh jaħdem għalina. Dan mhuwiex għal nies li għandhom bżonnu, imma għal nies li jriduh. U fl-aħħar tant ridtu li habbat il-bibien ta' psikjatri, psikologi, qassisin u kull fejn stajt.

Naħseb li waħda mill-*counsellors*, li min-natura tagħha tħobb lil kulhadd, inkoraġġietni hafna biex naħdem l-ewwel tliet passi sew. Ammettejt li kont bla qawwa fuq l-*addiction* u li ma stajx naqbad tarf ta' ħajti. Kont ippruvajt hafna aktar affarijiet, allura ddecidejt li qawwa oghla minni tista' gġibni f'sensija. Mill-aħjar li stajt hallejt ir-rieda u l-ħajja tiegħi f'idejn Alla kif fhimtu jien, u ppruvajt fil-ħajja ta' kuljum tiegħi nifhem iktar lil Alla.

Jien kont qrajt kull tip ta' kotba metafiziċi. Qbilt magħhom u rajt li kienu tajbin, imma qatt ma ħadt azzjoni fuqhom. Qatt ma ppruvajt indaħhal xi tip ta' fidi fil-ħajja tiegħi. Huwa tal-għaġeb kif wara li kont imxejt daqshekk biss, bdejt insib ftit onestà u stajt nara lili nnifsi kif kont. Jien iddubitajt kemm stajt niġi onesta, imma jien ġejt konxja tiegħi nnifsi billi bdejt inħares 'il barra minni lejn l-*addicts* ta' madwari, billi bdejt insir nafhom u nifhimhom, u billi bdejt insir ħabiba magħhom.

Nixtieq nagħti krettu lil min ħaqqu, u nemmen li l-gruppi tat-terapija li kont nattendi kuljum ma psikologi tajbin li kienu jifhmuni hafna għenuni niġi konxja tiegħi nnifsi biex inkun nista' nagħmel xi haġa fuq il-problema tiegħi; imma meta ħriġt għedt "imma jien nista' jirnexxili nagħmilha fuq barra?" Tant ħaduli snin minn ħajti l-istituzzjonijiet li bdejt nithasseb nistax nibqa' klijn u nagħmel affarijiet ordinarji. Bdejt nithasseb nistax nibqa' għaddejja u ngħix ħajja normali, imma Alla ħa ħsieb li jipprovdili f'din l-aħħar sena u nofs. Kont kapaċi naħdem regolarment, għall-ewwel ma kellix xogħlijiet fissi, imma qatt ma kien hemm perjodi twal bejniethom.

Avolja għall-ewwel l-*idea* li nerġa' naħdem fin-*nursing* kont warrabtha, minn dak iż-żmien l hawn ergajt ikkonsidrajtha u bħalissa qieghed fil-proċess li forsi nerġa' mmur lura għal *nursing full-time*. Bis-saħħa ta' xi nies li vera fehmunni, il-futur jidher sabih. Sadanittant, f'xogħli nagħti dak kollu li nista' u s'issa qed nagħmlu sewwa, avolja l-aħħar li tlaqt minn go l-istituzzjoni kulhadd ħaseb li ma kontx kapaċi nsib xogħol.

Għalija dan hu programm spiritwali, u l-manutenzjoni biex inżomm u nkabbar esperjenza spiritwali. Mingħajr it-tip t'għajnuna terapewtika ta' *addict* jitkellem u jgħin lill-*addict* iehor, naf li dan ma kienx ikun possibbli għalija. L-ossessjoni li nuża d-drogi ġiet imneħħija kompletament f'dan iż-żmien, u naf li dan ġara biss

bil-grazzja t'Alla. Illum jien nitfa' l-attenzjoni tiegħi fuq il-problemi ta' kuljum. Hija haġa tal-għaġeb kif ix-xejra ta' biża', ansjetà, risentiment u vvittimizzar li kelli, ġew imnehhija wkoll. Dawn m'għadhomx imexxuli haġti. Kull filgħodu nitlob għall-għajnuna, u niringrazzja l'Alla kull filgħaxija. Jien grata li m'għandix bżonn ngħaddi mill-martirju li jgħib miegħu l-użu ta' kull tip ta' droga.

Naħseb hawnhekk waħda mill-aktar affarrijiet li għenitni kienet li dan hu programm ta' astinenza kompleta. Ma bqajtx nemmen li kelli iktar minn problema waħda. Jien m'għandix problema b'dik it-tip tad-droga jew bl-oħra; jien għandi problema ta' kif ngħix, u illum fuq hekk biss għandi għalfejn naħseb.

Meta hsibt li kulhadd telaqni, kemm hbieb kif ukoll familja, sibt hafna għajnuna mill-isponsor. Ma nafx x'kont nagħmel kieku mhux għal opportunitajiet permezz tal-ittri tagħha. Qasmet l-esperjenza, is-saħħa u t-tama tagħha miegħi u dan kien ta' benefiċċju kbir. Hi għadha haġiba kbira tiegħi. Fin-NA jien sibt familja, hbieb u stil ta' haġja. Permezz tal-passi r-relazzjoni mal-familja tiegħi reġgħet tjebet, u dan mhux għax hdimt fuq il-problema direttament. Grawli hafna affarrijiet sbieħ. Ma nistax naħseb f'xi haġa li tista' tigrì li tista' gġegħelni ninsa din il-haġja.

Iċ-Ċirku Vizzjuż

Jisimni Gene u jien *addict*. B'din l-ittra qed nittama li nista' ngħin *addicts* oħra bhali, li qegħdin jippruvaw jegħlbu l-*addiction* tagħhom billi jissostitwixxu haġa m'oħra. Dak kien il-pattern tiegħi. Meta kelli l-età ta' erbatax-il sena bdejt nixrob kull ċans li kien ikolli. Ma dan židt il-haxixa sabiex inkun nista' nħossni komda fl-attivitatijiet soċjali tal-iskola.

Ta' sbatax-il sena bdejt nieħu l-eroina u malajr sar vizzju. Wara sena u nofs nuża l-eroina, iddeċidejt li nidħol go istituzzjoni. Meta aċċettawni bżajt u ddeċidejt nidħol fl-armata wara li waqaft nuża waħdi d-dar. Kont naħseb li billi nkun 'il bogħod minn dak l-ambjent kont se nkun kapaċi nsolvi l-problema tiegħi.

Anki hawn sibt lili nnifsi naħrab mix-xogħol bla permess biex ingħib iktar eroina. Imbagħad ġejt mibgħuta fl-Ewropa u hsibt li kieku bqajt nixrob biss kienet ha tkun is-soluzzjoni, imma għall-darba oħra ma sibt xejn iktar hlief inkwiet. Malli telquni ergajt mort lura d-dar għall-istess ambjent. Ergajt bdejt nuża l-eroina u drogi oħra. Domt sejjer hekk xi sentejn.

Il-ġenn veru beda meta ppruvajt niġi klijn bil-mistura tas-sogħla u hafna mediċini u drogi oħra. Sa dan iż-żmien ma kontx naf fejn *addiction* tibda u oħra tispiċċa. Sena qabel ma ġejt in-NA sibt lili nnifsi vvizzjata sew fuq mistura tas-sogħla, kont qed nixrob minn ħamsa sa sitt fliexken kuljum. Kelli bżonn l-għajnuna u għalhekk

jien mort għand tabib; għamilli riċetta għad-dexedrine u kien ittini daqqa u kont niġi tajba. Prattikament sibt lili nnifsi mmur għandu kuljum.

Din komplet għal xi tmien xhur, u kont vera kuntenta bl-*addiction* il-ġdida tiegħi li kienet legali. Kont ukoll qiegħed ingib il-*codeine* minghand tabib differenti. Hawn kont sirt imbeżża' ta' vera u bdejt nixrob ukoll. Bqajt sejra hekk il-ħin kollu għal xi xahar u spicċajt go istituzzjoni mentali. Wara li ħriġt mill-isptar, bdejt naħseb li jien libera min-narkotiċi u li issa nista' nibda nixrob soċjalment. Malajr indunajt li ma kienx possibbli. Kien hawn li jien fittixt l-għajjnuna min-NA.

Hawnhekk jien tghallimt li l-problema ma kenitx fid-drogi li kont ilni nuża però f'personalità imħawda li żviluppajt fis-snin tal-użu u anki qabel dan. Fin-NA jiena kont kapaċi ngħin lili nnifsi bl-għajjnuna tal-oħrajn fil-*fellowship*. Sib t li qiegħda nagħmel progress f'li niffaccja r-realtà u qiegħda nikber ġurnata b'ġurnata. Issa qed insib interessi godda li jfissru xi haġa, u qed nirrealizza li dik kienet waħda mill-affarijiet li kont qiegħda nfittex fid-drogi.

Kultant għadni nsibha diffiċli biex niffaccja l-affarijiet, imma m'għadnix waħdi u dejjem nista' nsib lil xi hadd biex jgħini fis-sitwazzjonijiet diffiċli u konfużjonarji. Fl-aħħar sibt nies bħali li jifhmu kif inħossni. Issa kapaċi ngħin lill-haddiehor isib dak li sibt jien, jekk vera jriduh. Niringrazzja l'Alla, kif nifhmu jien, għal dan l-istil ta' hajja.

Xi haġa sinifikanti

Illum il-ġurnata naf li jien m'inix il-mexxej jew il-filosofu, li kont ippruvajt nagħmel lil kulhadd jemma li jien kont. Wara ħmistax-il sena nipprova ngħix din l-illużjoni, issa naf li illum aċċettat għal dak kif vera jien. Tul hajti kollha, jien, qabel dan iż-żmien, dejjem imxejt bil-mod kif ridt jien. Jekk xi hadd kien joffrili xi parir jew suggeriment, kont niċhadhom b'moħħ magħluq u mingħajr ma nipprova nara li jekk dak li qed jgħidu huwiex tajjeb jew hażin għalija. Għalkemm il-mod tiegħi qatt ma rnexxa, jien xorta kont nerġa' mmur nuża. Izda meta bdejt diehel u ħiereg il-habs kontinwament, ikkonvinċejt ruħi li xi haġa kienet sejra hażin.

Wasalt f'punt fejn b'disprament ridt nagħmel xi haġa b'serjetà ta' ġid f'hajti. Kelli nipprova xi haġa li taħdem għalija. Kont ilqajt man-NA bosta snin qabel ma wasalt għal din id-deċiżjoni, imma kont għadni mhux lest biex ninbidel. Għalkemm għal hafna okkazzjonijiet kont għalaqt il-bibien u injorajt in-NA, xorta waħda kont dejjem milqugħ biex nirritorna lura.

Ladarba ridt nagħmel xi haġa b'hajti mal-programm tan-Narkotiċi Anonimi, hajti saret iktar mimlija u iżjed sinifikanti. Qabel ma stajtx nesperjenza l-hajja mingħajr droga. Kelli bżonn nuża biex niffaccja l-ġurnata. Naf li ridt inbidel dan il-mod kif naħseb u ngħix jekk ridt nibqa' klijn. Jien qed nagħmel dan permezz tal-principji tal-programm tagħna.

Għalkemm issa m'għandniex ix-xewqa jew il-bżonn li nuża droga, xorta waħda għandi nimla l-vojt li ħallietli d-droga b'xi haġa ta' ġid. Sibt dan fl-għaqda tan- Narkotiċi Anonimi. Għandi bżonn nagħmilha ma' dawk li qed jirnexxu fil-programm u nimxi fuq il-passi tagħhom. Jien ukoll nista' nagħmilha sakemm nimxi mal-passi tal-programm. Għalkemm dan il-programm għalija mhuwiex faċli, xorta waħda huwa sempliċi biżżejjed għal persuna kkumplikata bhali.

Jien kont differenti

L-istorja tiegħi tista' tkun differenti mill-oħrajn li smajt, għal fatt li qatt ma ġejt arrestat jew imdahħal go xi sptar. Madankollu, ilħaqt il-punt tad-disprament li ħafna minna esperjenzaw. Mhumiex l-affarijiet li għamilt li juru *l-addiction* tiegħi iżda pjuttost is-sentimenti tiegħi u ħajti. *L-addiction* tiegħi kienet ħajti, l-uniku mod ta' ħajja li kont naf għal ħafna snin.

Meta nħares lura, naħseb li kont ħarist lejn il-ħajja u ddecidejt li ma ridtx nagħmel parti minnha. Jien ġej minn familja tradizzjonali, tat-tajjeb u mkissra. Ma nistax niftakar fi żmien li ma kontx inħossni nervuż. Meta kont zgħir skoprejt li nista' ntaffi l-uġiġħ bl-ikel, u l-vizzju tad-droga tiegħi beda hawn.

Sirt parti mill-manija tal-pirmlu tal-1950. Anke f'dak il-perjodu kont insibha diffiċli li nieħu l-medicina kif kienet ordnata lili. Dehrlu li żewġ pirmlu jkunu aħjar

milli kieku waħda. Kont naħzen il-pirmlu, nisraq il-pirmlu ta' ommi, u kienet tkun iebes biex iservuni sad-darba li jkun imissni biex nerġa' ngib.

Komplejt nuża b'dan il-mod tul tfuliti. Meta kont fl-iskola u daħlet il-manija tad-droga biex qlibt minn drogi li nixtri minghand l-ispizjar għal drogi tat-triq ġiet naturali. Kont ilni nuża drogi kuljum kważi għaxar snin, dawn id-drogi kważi ma baqgħux jaħdmu fuqi. Kont qed inbati minn sentimenti ta' adolexxenti, ta' inferjorità u li ma kontx kapaċi. L-unika rimedju li kelli kien, li jekk nieħu xi haġa, kont inħossni jew naġixxi aħjar.

L-istorja tiegħi ta' meta kont fit-triq hija waħda normali. Kont nuża kollox u kulma kien ikun hemm kuljum. Ma kienx jimpurtani x'nieħu, l-aqwa li nkun high. F'dawk is-snin dehrlu li d-drogi kienu tajbin għalija. Kont kruċjat, kont osservatur, kont beżgħan u kont waħdi. Kultant kont inħossni kollni poter, u kultant kont nitlob għall-kumdità fil-bluha – mhux li kien li ma kellix għalfejn noqgħod naħseb. Niftakarni nħossni differenti – mhux daqshekk uman – u din ma kontx niflaħha. Kont nibqa' fl-istat li kien naturali għalija: meqrud.

Naħseb, fl-1966, iltqajt mal-eroina. Bħal ħafna bħalna, wara li ġara hekk, ma kont nibdilha ma xejn. Għall-ewwel kont neħodha darba kultant, imbagħad bdejt nużaha fi tmiem il-gimġha biss imma wara sena kienet saret vizzju, u sentejn wara tlaqt mill-iskola u

bdejt inħawwad. Kont nuża u nbigh u għaddew sena u nofs oħra qabel qabzittli u għajjejt.

Ma stajtx nibqa' niffunzjona bħal bniedem normali. Fl-aħħar sena tal-użu tiegħi bdejt infittex l-għajnuna. Xejn ma ħadem! Xejn ma għinni!

Waqt dan il-perjodu kont ħadt numru tat-telefown ta' persuna li kienet fin-NA. Kontra l-gudizzju tiegħi u mingħajr ebda tama, għamilt dik li kellha tkun l-aktar telefonata importanti ta' ħajti.

Ħadd ma gie biex isalvani, ma ġejtx imfejjaq. Dak ir-raġel sempliċiment qalli li jekk għandi problema ta' droga, il-*meetings* jistgħu jkunu ta' benefiċċju għalija. Tani indirizz fejn kien hemm *meeting* dakinhar. Kien 'il bogħod biex insuq u barra minn hekk kont ħażin. Tani ukoll indirizz ta' *meeting* ieħor ta' xi jumejn wara u li kien eqreb tad-dar tiegħi. Wegħedtu li mur nagħti titwila. Meta l-ġurnata waslet, kont beżgħan li ser jaqbduni, u beżgħan li hemm ser insib ħafna nies negattivi. Kont naf li jien ma kontx bħal dak l-*addict* li taqra fuqu fil-kotba jew fil-gazzetta. Minkejja dawn il-beżgħat mort l-ewwel *meeting* tiegħi. Kont liebes libsa sewda, ingravata sewda u erbgha u tmenin siegħa klajn wara sentejn ta' użu.

Ma ridtx li jkunu jafu jien x'kont u jien min jien. Ma naħsibx li rnexxieli nidħak b'ħadd minnhom. Kont qed ngħajjat għall-għajnuna u kulħadd kien jafu dan. Ma tantx niftakar ħafna minn dak l-ewwel *meeting*, imma żgur li smajt xi haġa li ġegħlitni nerga' niġi lura.

L-ewwel sentiment li niftakar f'dan il-programm kienet il-biża' li ma niġix aċċettat minħabba li qatt ma kont ġejt arrestat jew imdaħħal go sptar minħabba fid- droga.

Fl-ewwel ġimagħtejn tiegħi fil-programm użajt darbtejn, imbagħad fl-aħħar ċedejt. Ma bqajtx nagħti kas li ma niġix aċċettat. L-anqas kien jimpurtani x'jaħsbu n-nies fuqi. Kont wisq għajjen biex jimpurtani.

Ma niftakarx eżatt meta, imma ftit wara li waqaft, bdiet tiġini naqra tama li dan il-programm jista' jaħdem għalija. Bdejt nagħmel ftit mill-affarijiet li kienu qed jagħmlu dawk li kienu sejrjn tajjeb. Kont dħalt sew fin-NA. Ħassejtni tajjeb li kont klajn għall-ewwel darba f'ħafna snin.

Wara sitt xhur nattendi, il-furja li qiegħed klajn bdiet titlaq, u waqajt mis-šhaba li kont qed ngħix fiha. Beda ġej l-iebes. B'xi mod irnexxieli nissupera l-ewwel doża ta' realtà. Naħseb l-unika haġa li kelli dak iż-żmien kienet ix-xewqa li nibqa' klajn, akkost ta' kollox, fiduċja li kollox ikun sew sakemm ma nużax, u nies li kienu lesti li jgħinuni meta nitlobhom għall-għajnuna. Minn dakinhar, ma kinitx faċli, kelli naħdem biex nibqa' klajn. Kien neċċesarju li nattendi kemm jista' jkun *meetings*, li ngħin lil min hu ġdid, li nipparteċipa u ninvolvi ruħi fin-NA. Kelli naħdem il-passi mill-aħjar li nista' u kelli nitgħallem ngħix.

Illum ħajti hija ħafna aktar sempliċi. Għandi xogħol li joghgħobni, inħossni komdu fiż-żwieġ tiegħi, għandi ħbieb ta' vera, u attiv fin-NA. Din it-tip ta' ħajja

togħgobni. Kont inqatta' l-hin tiegħi nfittex dik il-maġija, dawk in-nies, postijiet u affarijiet li jagħmluli hajti ideali. Illum m'għandix hin għall-maġija. Illum imħabbat nitgħallem ngħix. Il-proċess huwa twil u bil-mod. Kultant naħsibni qed niġġennen. Kultant naħseb "għalxiex dan kollu?" Kultant nitfa' lili f'dik ir-rokna ta' ossessjoni u nibda naħseb li ma nistax nohroġ minnha. Kultant naħseb li ma niflaħx aktar għall-problemi tal-ħajja, imma mbagħhad dan il-programm jagħtini t-twegħibiet u żmien hażin jgħaddi.

Il-biċċa l-kbira tal-ħajja hija sabiħa. Kultant hajti tkun wisq tal-ġenn, ħafna isbaħ minn qatt qabel. Tgħallimt inħobb lili nnifsi u sibt il-ħbiberija. Sirt naf ftit lili nnifsi u sibt lil min jifhimni. Sibtnaqra fidi u permezz ta' hekk sibt il-libertà. U sibt is-servizz u tgħallimt li dan jimlini u jagħmilni kuntent.

Omm Imbeżżgħa

Jien kont naħseb li *addict* huwa persuna li tuża *hard drugs*, xi hadd li kien jgħix fit-triq jew il-ħabs. Il-mod tiegħi kien differenti – jien kont ingħib id-drogi mingħand tabib jew ħbieb. Jien kont naf li hemm xi haġa hażina però dejjem ippruvajt nagħmel l-aħjar – fuq ix-xogħol, fiż-żwieġ tiegħi u fit-trobbija tat-tfal tiegħi. Vera ppruvajt kemm stajt. Kont inkun sejra tajjeb imbagħhad infalli. L-istorja damet għaddejja hekk, u kull darba kienet tidher eterna, bħallikieku qatt mhu se jinbidel xejn. Ridt li nkun omm twajba. Ridt inkun mara twajba

fiż-żwieġ tiegħi. Ridt inkun involuta fis-soċjetà iżda qatt ma hassejtni parti minnha.

Matul is-snin dejjem kont ngħid lit-tfal tiegħi "jiddispaċini iżda din id-darba se tkun differenti". Kont indur minn tabib għal iehor nistaqsi għall-għajnuna. Mort għall-counselling konvinta li kollox jitranga, imma xi haġa minn ġewwa dejjem issaqsi "x'hemm hażin?" Kont inbiddel ix-xogħol, inbiddel it-tobba, inbiddel id-drogi, nipprova kotba u religjonijiet differenti u saħansitra kont inbiddel il-kultur ta' xagħri. Imxejt minn post għal iehor, biddilt il-ħbieb u biddilt l-għamara. Sifirt u anke bqajt mistoħbija f'dari, għamilt ħafna affarijiet tul is-snin – il-hin kollu nħoss li jien hażina, li jien differenti u li jien falluta.

Meta kelli l-ewwel tarbija ħadt gost meta raqqduni; kien jogħgobni l-effett li kienu jtuni d-drogi. Effett li la kont inkun naf u lanqas ma kien jinteressani x'qed jigri. Matul is-snin il-kalmanti ġegħluni nħoss li xejn mhu importanti. Lejn l-aħħar l-affarijiet saru tant imgerfxin li ma kontx ċerta x'inhu importanti u x'mhux. Kont imfixkla. Id-drogi ma baqgħux jgħinuni.

Xorta kont qed nipprova, imma vera ftit. Kont tlaqt mix-xogħol u ppruvajt immur lura imma ma stajt. Kont inkun fuq is-sufan mbeżżgħa minn kollox. Kont niżen 103 libbra u kelli xufftejja u mnieħri misluħin. Kelli z-zokkor u r-roġda tant li kont insibha iebsa biex nitfa' kuċċarina ġo ħalqi. Kont inħossni li se noqtol lili nnifsi u kont naħseb li n-nies ta' madwari se jweggħuni. Kelli

breakdown fiziku u mentali. Kont għadni kif sirt nanna u lanqas kont kapaċi nikkomunika mat-tarbijja. Kont sirt qisni kaboċċa. Ridt inkun parti mill-ħajja però ma kontx naf kif. Parti minni qaltli li aħjar inkun mejta u parti oħra qaltli li teżisti ħajja aħjar.

Meta bdejt il-programm tan-NA, kien hemm ħafna nies li ssuġġerewli affarijiet ta' kuljum li nista' nagħmel bħal niekol, ninħasel, inbidel, immur mixja u mmur il-*meetings*. Huma qaluli, "tibżax, aħna kollha għaddejna minnha". Attendejt ħafna *meetings* matul is-snin. Kien hemm ħaġa li laqtitni ħafna, ħaġa li qaluli mill-bidu, "Betty, ieqaf aħrab u tista' tkun min trid u tagħmel dak li tixtieq."

Kemm ilni fin-NA smajt u rajt ħafna nies għaddejjin minn fażijiet sbieħ u koroh. Użajt it-tagħlim li hassejt kien jgħodd għalija. Is-settur tax-xogħol tiegħi kellu jinbidel u bdejt immur l-iskola. Kelli nerga' nibda nitgħallem mill-Primarja. Il-proċess kien bil-mod imma halla l-frott.

Iddeċidejt ukoll li għadni nkun naf lili nnifsi aħjar qabel ma nidhol f'relazzjoni ma' raġel. Qed nitgħallem nikkomunika mat-tfal tiegħi. Qed nipprova nagħmel affarijiet li ili biex nagħmillhom snin. Qed inkun kapaċi niftakar affarijiet li kont tfajt taħt it-tapit. Indunajt li Betty mhijiex dik li kont naħseb li hi però xi ħadd li qatt ma waqft biex nara min vera hi. Fl-ewwel ta' *April* nagħlaq ħames snin klijn. X'taħsbu fuq din, għaċ-ċajta tal-ewwel ta' *April!*

Addict Oħxon

Jiena *addict*. Użajt minn tal-inqas ħamsin tip ta' droga differenti tul it-tmintax-il sena li domt nuża. Meta bdejt nuża, ma kontx naf, imma użajt id-drogi għal raġuni waħda biss – għax ma kontx kument b'kif inħossni. Ridt inħossni aħjar. Għamilt tmintax-il sena nipprova nħossni differenti. Ma stajt niffaċċja r-realtajiet tal-ħajja li nħabbat wiċċi magħhom kuljum. Billi kont tifel oħxon, oħxon ħajti kollha, kont inħossni mwarrab.

Twelidt f'Arizona fl-1935 u mort ngħix California fil-bidu tal-erbgħinijiet. Il-familja tiegħi ċċaqalqet minn stat għal stat u missieri żżewweġ bosta drabi. Kien sakranazz; kien jew dejjem fi stat li jqis ruħu li jaf kollox, jew mitluq f'abbandun komplet. Din kienet waħda mir-raġunijiet għalfejn konna niċċaqalqu ta' spiss.

Ma' kull skola li biddilt, kont nirrakkonta ħafna esperjenzi li għaddejt minnhom u kont nitkellem fuq il-ħafna ommijiet tar-rispett illi kelli. Għal xi raġuni, kienu jaħsbuni giddieb. L-unika nies li kienu jaċċettawni, immur fejn immur, kienu dawk in-nies ta' livell soċjali inqas, u jien qatt ma hassejt ni f'dak il-livell. Kont inħossni aħjar bija nnifsi billi nħares 'l isfel lejn ħaddieħor.

Il-ħajja familjari tiegħi kienet mimlija uġiġh u konfużjoni, imma fi tfuliti għaddewli ħafna valuri morali sodi. Dejjem kont nipprova li jkolli xogħol. Fil-fatt, f'ħafna okkażjonijiet kont naħdem għal rasi f'xi

tip ta' xogħol jew ieħor. Kont ukoll kapaċi nżomm stat ċiviku billi kont membru f'organizzazzjoni fraterna.

Kont twil ħames piedi u ħames pulzieri u kont niżen 282 libbra. Kont niekol kompulsivament biex nipprova nimmaniġġja s-sentimenti u l-emozzjonijiet u biex inħossni aħjar. Fil-fatt, b'hekk bdejt nuża il-*hard drugs*. Tant ridt nirqaq illi kont lest li nibda nieħu l-eroina. Ħsibt illi kont ħa nkun għaref u ma neħilx, li nuża u nitlef l-aptit, inħossni tajjeb u ħa nkun nista ma ninqabadx fil-logħba . Dort mal-pajjiż kollu u spicċajt ġol-ħabsijiet. Dan kien il-bidu tat-tmiem, mhux talli kont qed niekol kompulsivament u bqajt oħxon, talli ġejt *addict* għad-drogi li kont qed nuża.

Meta kont wasalt fil-qiegħ u fi stat ta' disperazzjoni u degradazzjoni xi ħadd qalli bin-Narkotiċi Anonimi. Ma kellix aktar fejn indur, mort in-NA nħossni fl-aġħar stat li tista' tkun fih persuna, qisu ma kienx hemm triq minn fejn noħroġ. Kont kompletament u totalment fallut moralment. Ma kont naf xejn fuq valuri spiritwali. Ma kont naf xejn fuq kif tgħix. Ħajti fl-aħħar mill-aħħar ma kienet xejn ħlief uġiġħ. Kulma kont naf kien kif indaħħal xi haġa ġo fija – ikel jew drogi – jew nabbuża mis-sess biex inħossni aħjar, li xorta ma baqgħux jaħdmu għalija. Xejn ma kien ixebbagnni.

Meta ġejt fil-programm, sibtx xi haġa li qatt ma kont esperjenzajt qabel – aċċettazzjoni totali, ta' min u ta' kif kont. Stidnuni biex nibqa' niġi fil-*Fellowship* u qaluli li dan ma fih ebda obbligu u li ma jistennew xejn minni – u

li l-prezz diġà ħallast qares għalih fil-ħajja tal-użu – u li jekk nibqa' niġi – kont ħa nsib libertà totali u ħajja ġdida.

Illum, ħafna snin wara nħossni liberu mill-*addiction* u milli niekol kompulsivament u għandi posti fis-soċjetà. Għandi dar sabiħa u familja, impjeg f'pożizzjoni eżekuttiva, u l-aktar importanti għandi relazzjoni personali m'Alla, dak li għamel dan kollu possibbli. Illum kapaċi nħossni tajjeb, ferħan u seren, anke meta l-affarijiet ma jkunux sejrjn kif nixtieqhom.

M'għandix dubju, naf ħajti lill-*Fellowship* tan-NA u lil Alla. Jekk int qed issofri wkoll, ma nista' nagħmel xejn ħlief li nittama li tidhol fil-programm tan-NA u li tipprattika l-prinċipji tiegħu ħalli ssib ħelsien mill-uġiġħ u ħajja b'direzzjoni u mimlija risq.

It-Tnax-il Pass u It-Tnax-il Tradizzjoni intużaw biex jinqalbu għall-
Malti bil-permess tal-AA World Services, Inc.

Copyright © 2011 minn
Narcotics Anonymous World Services, Inc.
Id-drittijiet kollha rizervati

World Service Office
PO Box 9999
Van Nuys, CA 91409 USA
T 818.773.9999
F 818.700.0700
Website: www.na.org

World Service Office—CANADA
Mississauga, Ontario

World Service Office—EUROPE
Brussels, Belgium
T +32/2/646 6012

World Service Office—IRAN
Tehran, Iran
www.na-iran.org

Din hija letteratura approvata mill-Għaqda tan-NA.

Narcotics Anonymous,   , u The NA Way huma
trejdmarks reġistrati
tan-Narcotics Anonymous World Services, Incorporated.

ISBN 978-1-55776-900-8

Maltese

11/11

WSO Catalog Item No. MT-1500